

Thema: Privacy

Nepnieuws komt tegenwoordig steeds vaker voor. Daarom is het belangrijk dat studenten weten wat het is en een nepbericht kunnen herkennen. In deze les leren de studenten wat nepnieuws is door onder andere zelf een nepbericht te schrijven.

Werkproces 3

Vakkennis en vaardigheden

- Legt mediatoepassingen en effecten ervan goed uit aan collega's en cliënten/patiënten.
- Draagt de eigen kennis en expertise op begrijpelijke manier over aan professionals (uit andere sector).
- Kan effectief het gesprek aangaan over het gebruik van verschillende toepassingen in de beroepscontext.
- Legt de voordelen en eventuele risico's van mediagebruik helder uit aan collega's en cliënten/patiënten.

Benodigdheden

- PowerPoint
- Smartbord
- Laptop
- Internet

Leerdoelen

- De student kan een *fake news*-bericht herkennen en benoemen waarom het bericht nep is.
- De student kan drie voorbeelden van *fake news* noemen.
- De student kan twee kenmerken van een *fake news*-bericht benoemen.

Kennisblok

Op het internet is ontzettend veel informatie te vinden. Iedereen kan tegenwoordig iets op het internet vinden. Bijvoorbeeld op een eigen website, in een eigen blog of door het aanpassen van een Wikipedia-pagina. Hoe weet je dan tegenwoordig nog of de informatie die je vindt, betrouwbaar is en ook echt klopt? Veel jongeren vinden het lastig om nepnieuws te herkennen. Deze [video](#) legt uit wat nepnieuws is en hoe je het herkent.

De betrouwbaarheid van een website of nieuwsbericht kun je op de volgende verschillende manieren controleren:

1. Kijk wie de afzender van het bericht is. Is dit een echte nieuwssite of een echt persoon?
2. Check of het bericht te vinden is op meerdere mediasites. Hoe meer websites hetzelfde bericht delen, hoe betrouwbaarder de informatie. Hierbij is het ook belangrijk om te kijken wat voor soort websites het bericht allemaal delen.
3. Ga op zoek naar de originele bron van het bericht. Een persbureau is een bedrijf dat nieuwsberichten maakt voor andere mediabedrijven en -kanalen.
4. Check de kop van het artikel. Wanneer de kop te sensationeel overkomt, kan het artikel nep zijn.

Het vervelende van nepnieuws is dat het niet verboden is om te plaatsen. In Nederland heeft iedereen namelijk vrijheid van meningsuiting. Dit betekent dat je mag zeggen of schrijven wat je vindt, zolang het niet in strijd is met de wet. Dit betekent dat iemand feiten op een andere manier mag uitleggen, met daarbij zijn of haar mening toegevoegd. Doordat er vrijheid van meningsuiting is, kan het dus voorkomen dat je op het internet berichten vindt die niet waar zijn.

Er zijn [verschillende redenen](#) waarom iemand nepnieuws verspreidt. Zo kan het zijn dat de afzender onrust wil veroorzaken met het bericht. Soms wil een regering of land door het delen van desinformatie onrust in het land veroorzaken, bijvoorbeeld om de uitslag van de verkiezing te beïnvloeden.

Het kan ook zijn dat de afzender geld verdient door het bericht. Wanneer het bericht een advertentie is, ontvangt de verzender geld wanneer jij de advertentie bekijkt. Je herkent zo'n bericht aan een heftige kop of titel met spannende onderwerpen. Doordat de berichten op het eerste oog spannend lijken, klikken mensen er snel op. Zo verdient de ontvanger dus sneller meer geld.

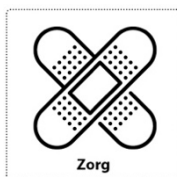
De afzender van het bericht kan het bericht ook bedoelen als grap. Iedereen mag een grap maken. Het wordt alleen wel gevaarlijk als mensen de grap gaan geloven. Een goed voorbeeld van een site die zijn berichten als grap bedoelt is [De Speld](#). Zij plaatsen nepberichten over actualiteiten.

Bronnen:

- 'Hoe herken je nepnieuws? | NU.nl'. NU.nl, 2019. Geraadpleegd via:
- <https://www.youtube.com/watch?v=15klmf0ldYY>,
'Waarom is er nepnieuws op social media?' Rijksoverheid, geen datum. Geraadpleegd via:
<https://www.rijksoverheid.nl/onderwerpen/desinformatie-nepnieuws/oorzaken-redenen-nepnieuws-op-internet-social-media>
- 'Home'. De Speld, geen datum. Geraadpleegd via: <https://speld.nl/>

Opdrachten

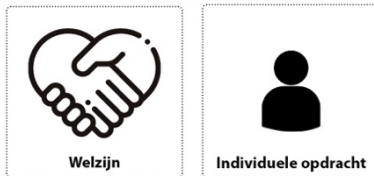
Opdracht 1

In deze opdracht ga je je eigen *fake news*-bericht maken over een zorg-gerelateerd onderwerp. Dit ga je doen aan de hand van de volgende stappen. Ter inspiratie kun je eerst [deze sketch van Zapp Skills](#) bekijken.

- Zoek de kenmerken van *fake news* op. Deze kenmerken ga je gebruiken om je nieuwsbericht vorm te geven.
- Ga op zoek naar een nieuwsbericht wat jij interessant vindt of bedenk een eigen nieuwsbericht wat aansluit bij de zorgsector of de doelgroep die jij het meest interessant vindt.
- Maak je *fake news*-bericht. Dit kun je doen op de computer of met papier en pen. Maak er echt wat moois van en zorg dat de lezer op het eerste oog niet doorheeft dat het een *fake news*-bericht is. Zorg dat je *fake news*-bericht voldoet aan minimaal 2 kenmerken die je eerder online hebt gevonden.

Opdracht 2

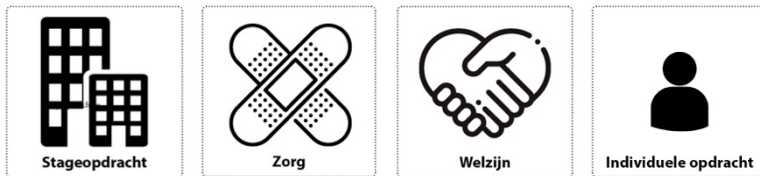

Bekijk de [video over nepnieuws](#). Ga op zoek naar 2 voorbeelden van nepnieuws uit de welzijnssector. Schrijf over de punten een verslag van maximaal 2 A4.

Omschrijf van elk bericht de volgende punten:

- Waar gaat het bericht over?
- Hoe kun je zien dat dit bericht nep is?
- Door wie is het bericht geschreven en op welk kanaal is het geplaatst?
- Wat vind je van het bericht?

Stage

Tegenwoordig komen er steeds meer *fake news*-berichten in de media naar voren. Van deze berichten is het niet altijd even makkelijk om te onderscheiden of de berichten nu echt zijn of juist *fake*. Het is voor iedereen belangrijk om te weten wanneer een bericht *fake* is of niet. Tijdens je stage ga je hiermee aan de slag. Je gaat een les geven over *fake news*, zodat jouw collega's en misschien zelfs wel cliënten of patiënten leren wanneer een bericht nu echt of nep is. Doorloop de onderstaande stappen om tot een les '*Fake news*' te komen.

Stap 1

Vraag op je stage aan collega's en cliënten/patiënten wie er deel zou willen nemen aan een les '*Fake news*'. Vertel dat de les ongeveer tussen de 30 tot 60 minuten duurt en dat het zal gaan over het leren herkennen van en omgaan met nepnieuws. Zorg dat je minimaal 5 mensen hebt die jouw les bij willen wonen. Dit mogen 5 collega's of 5 cliënten zijn, maar ook een mix hiervan. Prik een datum en tijdstip en zorg voor een ruimte waarin je de les kunt geven.

Stap 2

Zoek informatie op over *fake news* door antwoord te zoeken op de volgende vragen. Verwerk de informatie in een PowerPoint:

- a. Wat is *fake news*?
- b. Welke kenmerken horen bij *fake news*?
- c. Geef 3 voorbeelden van *fake news* en leg uit waarom dit nieuws *fake* is
- d. Maak een quiz waarbij je 5 nieuwsberichten uit de eigen sector laat zien, waarbij de groep moet raden of het nieuwsbericht nep is of niet. Geef de quiz vorm door in een PowerPoint afbeeldingen van de nieuwsberichten te laten zien. Vraag aan de groep wie dit een echt bericht vindt. Deze mensen moeten hun hand opsteken. Leg vervolgens uit waarom het bericht *fake* is of niet.

Stap 3

Geef de presentatie aan de groep. Zorg dat je stagebegeleider bij de presentatie aanwezig is om je te beoordelen.

Stap 4

Laat aan het eind van de presentatieruimte voor het stellen van vragen. Het kan zijn dat de deelnemers vragen hebben over *fake news*, dit is dan een goed moment om deze vragen te beantwoorden.

Stap 5.

Schrijf na de presentatie een stukje over wat je ervan vond om deze presentatie te geven. Geef hierbij antwoord op de volgende vragen:

- Hoe vond je het om de presentatie te geven?
- Wat vond je goed gaan tijdens de presentatie?
- Wat kan er volgende keer beter gaan tijdens de presentatie?

Lever je presentatie en reflectie in bij je docent.